

Punct de vedere

Comisia de Etică a Universității din București a primit, ca urmare a articolului „**CATEDRA DE ABUZ: PROFESOR UNIVERSITAR CAUTĂ DRAGOSTEA ÎN FACULTATE**”, apărut pe site-ul [rise.project](https://www.riseproject.ro/investigations/investigatii/catedra-de-abuz-profesor-universitar-cauta-dragoste-in-facultate) (<https://www.riseproject.ro/investigations/investigatii/catedra-de-abuz-profesor-universitar-cauta-dragoste-in-facultate>), o serie de sesizări referitoare la mai multe posibile abateri de la etica universitară în comportamentul , cadrul didactic la Departamentul de Jurnalism al Facultății de Jurnalism și Științele Comunicării, după cum urmează:

- sesizarea , înregistrată cu numărul 1628/29.01.2024;
 - sesizarea înregistrată cu numărul 1630/29.01.2024;
 - sesizarea înregistrată cu numărul 2238/05.02.2024;
 - sesizarea înregistrată cu numărul 1996/01.02.2024;
 - sesizarea înregistrată cu numărul 1994/01.02.2024;
 - sesizarea înregistrată cu numărul 1993/01.02.2024;
 - sesizarea înregistrată cu numărul 1995/01.02.2024;
 - sesizarea înregistrată cu numărul 3454/26.02.2024;
 - sesizarea înregistrată cu numărul 2161/02.02.2024;
 - sesizarea înregistrată cu numărul 2333/06.02.2024;
- Comisia de Etică, întrunită în data de 01.02.2024, în conformitate cu regulamentul său de organizare și funcționare, a hotărât că este necesar să se solicite punctul de vedere al domnului , precum și punctul de vedere al

- Acestea au fost transmise Comisiei de Etică după cum urmează:
- punctul de vedere înregistrat cu numărul 2480/07.02.2024;

- punctul de vedere al domnului
3260/21.02.2024;

înregistrat cu numărul

Menționăm că domnul a solicitat prelungirea termenului regulamentar de 10 zile lucrătoare cu încă 10 zile pentru a transmite punctul de vedere, iar membrii Comisiei de Etică au aprobat prin vot această cerere. Domnul nu a mai fost anunțat de decizia comisiei, deoarece la momentul încheierii votului s-a primit punctul de vedere solicitat, care s-a încadrat în termenul regulamentar.

Comisia de Etică a Universității din București, întrunită în data de **04.03.2024**, a analizat toate documentele mai sus menționate.

Examinând sesizările depuse de petiționarele absolvente ale FJSC, se reține că acestea solicită Comisiei de Etică să constate săvârșirea de către

a unor fapte de abuz, hărțuire și hărțuire sexuală și să dispună desfacerea contractului de muncă al acestui cadrul didactic.

Aceleași fapte sunt expuse și în sesizarea precum și în prima sesizare a

Suplimentar, în cea de a doua sesizare , se arată că, după publicarea articolului pe site-ul *rise.project*, ca răspuns la articolul jurnalistic menționat mai sus, a trimis mai multe drepturi la replică redacțiilor care au preluat materialul Rise Project, a scris postări și comentarii pe Grupul FJSC (grupul informal de Facebook al facultății) și a lansat o pagină dedicată pe platforma de socializare Facebook (), unde publică, începând din 26 ianuarie 2024, postări al căror conținut poate fi încadrat drept:

- hărțuire a studenților și a absolvenților FJSC (cu identificarea clară a persoanelor vizate);
- amenințare a studenților, a absolvenților FJSC și a cadrelor didactice FJSC;
- umilire, intimidare, bullying, atac la persoană la adresa studenților, a absolvenților FJSC și a cadrelor didactice FJSC;
- exercitare de presiuni asupra studenților, absolvenților și cadrelor didactice ale FJSC;
- manipulare și dezinformare a opiniei publice;
- folosire a unui limbaj ofensator, irreverențios;
- denigrare a FJSC, a studenților, absolvenților și cadrelor didactice ale FJSC;
- publicare a unor informații din corespondență privată, fără acceptul celorlalte persoane și fără a fi vorba despre informații de interes public;
- lansare de informații false și de teorii cu scop denigrator despre studenții, absolvenții și cadrele didactice FJSC.

În sfârșit, sesizarea

reclamă faptul că, la data de 13 ianuarie 2017, ”a calomniat-o și jignit-o pe pagina de Facebook a ”, în sensul că ar fi afirmat în mod neadevarat faptul că ar fi candidat pe un post de cadrul didactic la FJSC din cadrul UB și ar fi fost respinsă.

A. Având în vedere numărul mare al sesizărilor, precum și complexitatea faptelor reclamate, Comisia de Etică va examina cu prioritate chestiunile referitoare la abuz și hărțuire sexuală.

În primul rând, Comisia de Etică reține că faptele au fost săvârșite de cu mult timp în urmă și că, astfel cum rezultă din punctul de vedere al deși unele dintre acestea au fost aduse la cunoștința unor cadre didactice și una dintre victime a fost sfătuită să facă plângere, aceasta nu a sesizat organele competente. Cu toate acestea, Comisia de Etică reține că această împrejurare nu constituie un impediment pentru a analiza pe fond sesizările din punctul de vedere strict al încălcării normelor de etică și deontologie, care, în conformitate cu art. 10 din Codul de etică și deontologie al UB, nu se prescriu. Totuși, Comisia de Etică reamintește că nesesizarea faptelor la timp poate să genereze dificultăți severe în gestionarea acestor cazuri deosebit de complexe, atât din punctul de vedere al atragerii răspunderii, cât și al probatorului care trebuie administrat. Mai mult, nesesizarea faptelor la timp lasă victimă fără o protecție efectivă și vulnerabilizează mediul universitar prin riscul repetării și amplificării lor cât timp nu sunt descoperite. Din această perspectivă, Comisia de Etică constată că sesizările s-au făcut cu o mare întârziere și doar după o anchetă jurnalistică publicată pe site-ul *rise.project* și reiterează recomandarea ca victimele faptelor de abuz și de hărțuire sexuală săvârșite de cadrele didactice să sesizeze prompt structurile specializate din cadrul UB (Biroul Incluziune, Echitate și Egalitate de Șanse și Comisia de Etică).

În al doilea rând, raportat la cadrul de reglementare, Comisia de Etică reține că, potrivit art. 3 din Codul de etică și deontologie al UB, *"Autonomia oferă Universității dreptul de a evalua și de a sanctiona public moral și instituțional activitatea membrilor săi dacă se dovedește că aceștia încalcă normele universitare în vigoare, chiar dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale unei fapte pentru care legea prevede o sanctiune."*

De asemenea, conform art. 11 din Codul de etică și deontologie al UB:

"Responsabilitatea obligă membrui comunității academice la un comportament care exclude, atât offline cât și online, formularea în scris sau verbal de opinii tendențioase sau folosirea unui limbaj vulgar, jignitor, ireverențios, precum și hărțuirea, amenințarea, umilirea, intimidarea, bullyingul, atacul la persoană, dezinformarea, calomnia sau denigrarea Universității din București, a facultăților, a unor programe sau persoane din propria instituție, a studenților sau a comunității academice în ansamblul ei. În mod specific, sunt interzise următoarele:

- (1) *Insulta verbală sau scrisă;*
- (2) *Abuzul de putere;*

(3) Hărțuirea, înțeleasă drept comportament degradant, intimidant sau umilitor prin care este afectată capacitatea unei persoane de a-și desfășura în mod firesc activitățile profesionale și de studiu sau de a-și exercita drepturile, indiferent de formele în care s-ar putea manifesta acesta (precum hărțuirea sexuală, șicanarea sistematică și altele asemenea)."

Comisia de Etică reține că, deși faptele sesizate au fost săvârșite cu mult timp în trecut, dispozițiile actuale din Codul de etică și deontologie al UB sunt aplicabile, deoarece abuzul de putere și hărțuirea sub orice formă sunt dintotdeauna fapte contrare eticii, "condamnabile" în UB.

Examinând sesizările și probele care le însotesc, punctul de vedere al precum și punctul de vedere al dlui 1 ,

Comisia de Etică urmează să constate că faptele reclamate constituie încălcări ale art. 11 din Codul de etică și deontologie al UB.

Comisia de Etică reamintește că un cadru didactic, în baza autorității de care se bucură în virtutea funcției didactice, are îndatorirea să se abțină de la orice comportament care ar fi de natură să altereze principiile și valorile care constituie temelia activității universitare, în special obiectivitatea, integritatea și respectul reciproc în cadrul procesului de învățământ.

În mod evident, ”relațiile de dragoste” (romantice sau sexuale) constând în întâlniri private cu studente în afara spațiului universitar și în afara orelor de consultații programate în mod oficial, precum și discuțiile sau schimburile de mesaje private între un cadru didactic și studente având un conținut străin activității didactice, constituie abateri de la regulile de etică, fiind incompatibile cu buna desfășurare a procesului de învățământ. Nu se poate accepta sub nicio formă ca un cadru didactic, folosind autoritatea lui, să pretindă sau să obțină în orice mod favoruri personale, inclusiv de natură sexuală.

Chiar și în ipoteza pe care o susține în apărare , în care am presupune că inițiativa unor relații personale inadecvate ar fi aparținut studentelor, cadrul didactic nu trebuie să tolereze asemenea conduite. El trebuie să manifeste maximă prudență și diligentă în relația cu studenții, are datoria de a se abține de la orice conduită care ar face să planeze asupra lui suspiciuni de natură să afecteze prestigiul funcției didactice și calitatea procesului de învățământ și, dacă există devieri chiar din partea studenților, este dator să acționeze ferm pentru a le corecta, solicitând sprijinul organelor de conducere ale facultății și, după caz, ale universității care au competența de a lua măsuri imediate pentru a gestiona situația.

În acest context, doar cu titlu preventiv, Comisia de Etică subliniază că hărțuirea sexuală este o faptă deosebit de gravă care este sancționată de art. 299 din Codul penal din 2009, astfel cum a fost modificat recent prin Legea nr. 430/2023, prin care s-a prevăzut expres (ca agravantă) că, în cazul în care fapta de hărțuire sexuală a fost săvârșită de către personalul didactic din învățământul universitar sau preuniversitar împotriva unui elev sau student, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

În concluzie, Comisia de Etică apreciază că, din punctul de vedere strict al eticii și deontologiei universitare, este necesară constatarea încălcării de către a art. 11 din Codul de etică și deontologie al UB în ceea ce privește faptele de abuz de putere și hărțuire sexuală, independent de împrejurarea că victimele nu au formulat, potrivit legii, plângere penală. De asemenea, luând în considerare faptul că nu este vorba de un caz unic, izolat, ci de un număr mare de cazuri, Comisia de Etică, pe lângă constatarea săvârșirii încălcării normelor de etică, recomandă să se constituie o comisie de disciplină în vederea cercetării și luării măsurilor corespunzătoare, în condițiile legii.

B. În ceea ce privește cea de a doua sesizare

, referitoare la răspunsurile la articolul jurnalistic apărut pe site-ul *rise.project*, publicate în spațiul on-line de , Comisia de Etică reține faptul că, potrivit legii, cel care este vizat de un articol de presă prin care i se aduc anumite acuzații are, la rândul lui, dreptul la replică/la apărare, însă, în toate cazurile, libertatea de exprimare (fie a jurnaliștilor, fie a celui care exercită dreptul la replică/apărare) nu este una absolută, cea mai importantă limită legală și etică fiind aceea a respectării onoarei, reputației și demnității umane.

Comisia de Etică apreciază că nu este cazul să examineze dacă s-au depășit sau nu limitele libertății de exprimare în exercitarea dreptului la replică/la apărare, fiind suficientă, pe fond, constatarea încălcării de către a prevederilor art. 11 din Codul de etică și deontologie al UB, astfel cum s-a motivat mai sus. În acest context, revine conducerii FJSC să analizeze situația și să ia toate măsurile care se impun pentru a preveni pe viitor asemenea abateri din partea cadrelor didactice și pentru a asigura, astfel, un climat sănătos indispensabil unui proces de învățământ de calitate.

C. În ceea ce privește sesizarea

, Comisia de Etică reține faptul că aceasta nu are legătură cu celelalte sesizări și vizează un schimb de replici

pe care părțile l-au avut cu mulți ani în urmă, pe o pagină de Facebook. Totuși, Comisia de Etică reamintește că și relațiile dintre cadrele didactice trebuie să se bazeze pe respect și curtoazie, nefiind îngăduite afirmații care nu au o bază factuală (neverificate/neadevărate) sau care sunt de natură să aducă atingere demnității și reputației unui cadru didactic.

În concluzie, pentru toate considerentele expuse,

Comisia de Etică

Constată încălcarea de către a art. 11 din
Codul de etică și deontologie al Universității din București, în special sub aspectul
faptelor de abuz de putere și hărțuire sexuală.

Președintele Comisiei de Etică
Universitatea din București